

Za reformu poľnohospodárskych dotácií: od platieb za výmeru k udržateľným grantom

Snem politickej organizácie Mladé Progresívne Slovensko (mPS) 21. júna 2025:

BERIE NA VEDOMIE:

- súčasný systém priamych platieb, v prevažnej miere vyplácaných za výmeru pôdy, bez pridanej hodnoty v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ (SPP);
- veľkú koncentráciu vlastníctva pôdy a následných dotácií a veľké rozmery jednotlivých polí na Slovensku;
- nedostatočnú pripravenosť pôdohospodárskeho sektora na dopady klimatickej krízy a straty biodiverzity;
- výhody a šance, ktoré ponúka agrovoltaika, agrolesníctvo a ďalšie inovácie v oblasti produkcie potravín.

ODSUDZUJE:

- neefektívne, netransparentné a korupčné nakladanie s verejnými zdrojmi, ktoré okrem iného prispieva k degradácii pôdy, strate biodiverzity a zvýšeným emisiám skleníkových plynov;
- nedostatočné plnenie klimatických cieľov EÚ v pôdohospodárstve;
- zanedbávanie environmentálneho dopadu intenzívnych a priemyselných systémov produkcie plodín a chovu dobytká;
- obchádzanie prevencie a neuplatňovanie postupov, ktoré predchádzajú znižovaniu organickej zložky pôdy, pôdnemu suchu a pôdnej erózií.

VERÍ V:

- potrebu prepojenia verejného financovania s verejným záujmom, a teda podporovať tie pôdohospodárske aktivity, ktoré prispievajú k udržateľnosti a neodďaľujú nás od nej;
- reformu poľnohospodárskej politiky EÚ ako nevyhnutného kroku na dosiahnutie klimatickej neutrality;
- aktívnu rolu štátu a EÚ v podpore pestovateľských praktík, ktoré sú efektívne a zároveň šetrné k životnému prostrediu, ako agrolesníctvo, pestrosť plodín, regeneratívne poľnohospodárstvo či precízne poľnohospodárstvo;

- potrebu obnovy pôdnej úrodnosti, zadržiavania vody a sekvestrácie uhlíka v poľnohospodárskej krajine;
- potrebu odklonu od hospodárenia založenom na využívaní dovážaných fosilných palív, pesticídov a degradácií pôdy.

VÍTA:

- návrhy na ekologizáciu SPP z dielne Európskej komisie, ktoré reflektujú potrebu udržateľnosti a odolnosti poľnohospodárskeho sektora;
- iniciatívy vedcov, farmárov, environmentálnych organizácií a mládežníckych hnutí požadujúcich reálnu zmenu a adresnosť dotačných systémov v pôdohospodárstve;
- pilotné programy v krajinách EÚ, ktoré nahrádzajú priame platby podmienenými grantami, podporujúcimi regeneratívne a klimaticky prínosné hospodárenie;
- rastúcu spoločenskú podporu lokálnym, zdravým a transparentným potravinovým systémom;
- aktivitu súčasného europoslancstva strany PS, ktorá smeruje k ekologizácii pôdohospodárstva.

VOLÁ PO:

- postupnom nahradení priamych platieb za výmeru za modernizačné granty, ktoré podporujú konkrétne environmentálne a klimaticky prospešné opatrenia;
- silnom zohľadňovaní environmentálneho prínosu pri prideľovaní dotácií;
- dbaní na túto rezolúciu pri budúcom hlasovaní v organizácii LYMEC a rozšírení povedomia o tejto problematike medzi ostatnými členskými organizáciami;
- policy officerstve a predsedníctve Mladého PS, aby rokovali so stranou Progresívne Slovensko o potrebe tejto reformy a presadzovali ju do programu strany ako prioritu.